

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „НА УЧИЛИЩЕ БЕЗ ОТСЪСТВИЯ”

I. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Програмата е свързана с необходимостта от засилване на механизмите за отчетност, наблюдение и контрол по отношение на регистриране на отсъствията на учениците.

За реализиране на целите се прилагат две мерки, свързани с осигуряване на условия за непрекъснат образователно-възпитателен процес и намаляване на отсъствията от училище.

Осигуряването на „несвободни“ часове, е всъщност създаване на условия за непропуснато учебно съдържание и възможности за достатъчно учебно време за усвояването и осмислянето му.

Чрез мярка „Без свободен час” се предоставят допълнителни средства за периода 01.11.2013 г. – 31.10.2014 г.

Средствата по мярка „Без отсъствие” се усвояват от началото на учебната 2014/2015 година до 30.06.2015 година.

Общият бюджет на програмата е до 2 715 хил. лева.

Бюджетът на мярка „Без свободен час” е до 2 000 хил. лв., в т.ч. средства за мониторинг, както следва:

- до 50 000 лв. – за мониторинг на мярката на ниво РИО;
- до 5 000 лв. – за мониторинг на мярката на ниво МОН.

Бюджет по мярка „Без отсъствие” е до 715 хил. лв., в т.ч. разходите за мониторинг в размер на 5 на сто от разчетените средства по мярката.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Общите цели на програмата са намаляване броя на свободните часове, намаляване на отсъствията на учениците чрез коректното им отразяване в училищната документация, чрез предприемането на реални, навременни и ефективни мерки от училището за мотивиране на учениците редовно да посещават учебните часове, да участват в процеса на обучение и да овладяват знанията с активното участие на родителите, на ученическата общност, на общинските структури и на гражданското общество.

Мярката „Без свободен час” цели повишаване ефективността на разходите на училищата чрез оптимизиране на вътрешната структура и качеството на образованието по отношение на изпълнението на държавните образователни изисквания. Тя е свързана с политиката за задържане на децата в училище и способства за нейната реализация. Осъществяването на дейностите по мярката „Без свободен час” е в синхрон с политиката на въвеждане и развитие на ефективна система за външно оценяване в българското училище.

Мярка „Без отсъствие” следните специфични цели:

- Стимулиране и мотивиране на директорите и педагогическите екипи в училищата да разработват и изпълняват свои училищни програми за намаляване на отсъствията на учениците чрез реалното и точното им отразяване в училищната документация;
- Разработване на мерки за превенция на преждевременното напускане на образователната система от учениците, както и за реинтеграция на отпадналите от училището лица;
- Намаляване на броя на некоректно отразени отсъствия в училищата;
- Разработване и прилагане на мерки за подобряване връзката на училището с родителите на учениците и за съвместни превантивни действия за намаляване на отсъствията, като условие за предотвратяване на преждевременното напускане на училището и за повишаване на образователните резултати.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

3.1. В резултат от прилагане на мярка „Без свободен час” се очаква:

- Повишаване ефективността на публичните разходи на училищата при използване на програмното финансиране за оптимална организация на образователно-възпитателния процес при отсъствие на учител/възпитател и подпомагане на училищните бюджети;
- Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес:
  - непрекъснатост на учебните занятия – изпълнение на училищните учебни планове и учебните програми, разглеждане на теми по гражданско и здравно образование;
  - максимален обхват на учениците в учебни занятия – повишаване на успеваемостта, ритмичност при оценяване;
  - намаляване броя на неизвинените отсъствия на учениците – опазване живота и здравето им чрез превенция на риска, сигурност на родителите за присъствието на децата им в училище, повишаване авторитета на училището сред родителската

общност, опазване на материално-техническата база на училищата;

3.2. Очакваните резултати по мярка „Без отсъствие” са:

- Повишена мотивация на училищните ръководства и учителите за навременното и реално отразяване на отсъствията на учениците;
- Намаляване броя на отсъствията в училище;
- Привличане и работа с родители на деца в риск от отпадане и с ниски образователни резултати.

IV. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата „На училище без отсъствия” включва осигуряването на финансови стимули, които създадат условия на училищата да направят учениците, родителите и учителите реални партньори за осигуряване на пълноценен училищен живот и постижения, на базата на постоянството и стремежа към усъвършенстване.

Чрез Мярка „Без свободен час” се предоставят допълнителни средства за изплащане на реално взети учебни часове от учители/възпитатели, които заместват отсъстващи от работа учители или възпитатели във връзка с ползването на отпуск.

В обхвата на мярката се включва и предоставянето на допълнителни средства за изплащане на реално проведени занятия с децата, подлежащи на задължителна предучилищна подготовка, ако се извършва в подготвителна група, организирана в държавно или в общинско училище-бенефициент.

Мярката „Без отсъствие” предоставя средства на училищата с висок дял отсъствията, спрямо броя на учениците, които реално и точно отразяват отсъствията в училищната документация и разработват училищни програми за тяхното намаляване.

V. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Държавните и общинските училища.

VI. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

A. МЯРКА „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС” – ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩИ УЧИТЕЛИ В УЧИЛИЩАТА

6.1. Описание на дейността

Допълнителните средства се предоставят за изплащане на реално проведени учебни часове от учители/възпитатели, които заместват отсъстващи от работа учители или възпитатели във връзка с ползването на отпуск съгласно глава осма, раздел I от Кодекса на труда (КТ), както следва:

а) на основание чл. 155 от КТ – за работните дни, за които педагогическите кадри ползват платен годишен отпуск при условията на чл. 176 от КТ;

б) на основание чл. 157 от КТ – при ползване на отпуск, при който работодателят е длъжен да освободи служителя съгласно чл. 157, ал. 1, т. 1 - 7;

в) на основание чл. 159 от КТ – за работните дни, за които отсъстващият учител ползва отпуск за синдикална дейност;

г) на основание чл. 161 от КТ – за работните дни, за които е разрешен от работодателя платен служебен и творчески отпуск (само в случаите, свързани с участие по заповед на министъра на образованието и науката или на началниците на регионалните инспекторати по образованието в провеждане на външно оценяване, държавни зрелостни изпити, международни програми и проекти, квалификационни дейности, пряко свързани с преподавателската работа на учителя/възпитателя, придружаване на ученици при участие в олимпиади и състезания);

д) на основание чл. 162 от КТ – за работните дни, за които отсъстващият учител получава парично обезщетение от работодателя;

е) на основание чл. 168 от КТ – на майка с две деца до 18-годишна възраст, ако е уговорено в колективния трудов договор;

ж) на основание чл. 169 от КТ – в размер на 25 работни дни за календарна година на служител, който учи без откъсване от производството;

з) на основание чл. 170 от КТ – когато със съгласието на работодателя служителът кандидатства във висше училище или за докторантура.

За тази мярка се кандидатства за осигуряване на средства за заместване на учители и възпитатели по предложения на директорите на училищата.

Директорът инициира промяна в Правилника за вътрешния трудов ред с оглед определяне на задължението за осигуреност със заместващ учител/възпитател при отсъствието на титуляра, ако не е предвидена такава.

Контролът за заместването на отсъстващи учители/възпитатели, редовността и качеството на свършената работа в училището се осъществява от директора на училището.

Регионалните инспекторати по образованието (РИО) координират и контролират осигуряването на заместващи учители/възпитатели, като подпомагат училищата, създавайки банка с кадри и информирайки по подходящ начин училищата и лицата, които са включени в банката с кадри.

В РИО функционира „горещ телефон” за сигнали по изпълнение на изискванията за осигуреност със заместващи учители/възпитатели. Телефонът се поддържа от експерт от РИО, определен със заповед от началника на РИО. При постъпили по горещия телефон

сигнали РИО осъществява проверка.

Регионалният инспекторат по образованието изготвя, поддържа и актуализира банка с кадри за заместващи учители/възпитатели на отсъстващите от учебни занятия учители/възпитатели в училищата от административната област, която публикува на електронната си страница.

Банката с кадри се попълва чрез:

- информация от директорите на училищата;
- заявки от самите кандидати за участие;
- събрана по друг начин информация от РИО.

Банката с кадри е достъпна за всички директори по електронен път и/или на хартиен носител. Тя се разработва по общини и населени места и се поддържа и актуализира от лице, определено със заповед на началника на РИО.

Училищата могат да използват и външни информационни масиви (банки с кадри), разработени и поддържани от физически или юридически лица. Условието и редът за използване на външни информационни масиви се определят от лицето или организацията, предлагащи информационния масив. Заместващите учители/възпитатели, избрани от външен информационен масив се ползват с еднакви права с учителите/възпитатели, избрани от банка с кадри на РИО.

Банката с кадри/масивите съдържат най-малко следната информация:

- трите имена на лицето;
- специалност, професионална квалификация/правоспособност по диплома;
- актуален статут (безработен учител, пенсиониран учител, студенти по съответната специалност или други);
- адрес и телефони за връзка.

Само в случаите на изчерпване на възможностите за осигуряване на правоспособни учители в съответствие с изискванията на Инструкция № 2 от 1994 г. за изискванията за заемане на длъжността „учител” или „възпитател” съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност директорът осигурява заместване, както следва:

- учители с образователно-квалификационна степен „магистър”, „бакалавър” или „професионален бакалавър”, които не са специалисти по дадения учебен предмет;
- специалисти по дадения учебен предмет без педагогическа правоспособност;
- учители, възпитатели.

При изчерпване на възможностите за осигуряване на възпитатели в съответствие с изискванията на Инструкция № 2 от 1994 г. за изискванията за заемане на длъжността

„учител” или „възпитател” съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност директорът осигурява заместване, както следва:

– помощник-директори, педагогически съветници, психолози и библиотекари от училището.

При невъзможност да бъде осигурен заместник с оглед опазване на живота и здравето на учениците директорът лично изпълнява функциите на заместващ на отсъстващия учител.

Включването на директора в мярката като заместващ се урежда чрез договор между него и работодателя му.

Педагогическият съвет на училището съгласувано с представители на родителите на учениците приема училищна програма за часовете, които не се водят от учители специалисти, по време на заместване на отсъстващия учител, като се включват теми по гражданско и здравно образование, както и такива, свързани с психофизическото и когнитивно развитие на учениците. За провеждане на часовете, които не се водят от учители специалисти, се подготвят материали, осигуряващи качеството на обучението.

Учителят/възпитателят подава заявление за ползване на отпуск, а директорът на училището издава заповед за ползване на отпуск (Приложение № 1) на основание на цитираните по-горе разпоредби на глава осма, раздел I от КТ.

Приложение № 1 не се ползва, когато учителят/възпитателят има право на отпуск при временна неработоспособност.

За осигуряване на заместването от учител/възпитател, който има основен трудов договор в същото училище, директорът издава заповед за възлагане на учебните часове и за изплащане на възнаграждение за реално проведени учебни часове.

За осигуряване на заместване от външен за училището учител/възпитател директорът на училището сключва, съобразно конкретния случай, трудов договор в съответствие с изискванията на КТ, договор за извършване на определена работа или др. вид договор.

В заповедта/договора задължително се включват следните реквизити: период на заместване, наименование на възложения учебен предмет, брой учебни часове, източник на финансиране, размер на възнаграждението за един учебен час.

След приключване на задълженията по договора заместващият учител/възпитател попълва справка-декларация, в която отразява броя на реално взетите учебни часове от преподавателската работа на отсъстващия учител/възпитател, определена съгласно утвърдения Списък-образец № 1 (Приложение № 2). Попълнената и подписана от заместващия учител и от директора справка-декларация за взетите часове е неразделна

част от заповедта/договора, с която му е възложено заместването.

6.2. Принципи на финансиране

Финансирането се извършва въз основа на одобрените документи за участие и приложенията към тях.

Финансират се само реално проведени учебни часове от учители/възпитатели, които заместват отсъстващи от работа учители или възпитатели, във връзка с ползването на отпуск съгласно цитираните по-горе разпоредби на глава осма, раздел I от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски.

Не се допуска финансиране на:

- Полагаеми възнаграждения за един и същи период от време за едни и същи часове на едно замествало лице;
- Административни разходи и такси за използване на външни масиви;
- Полагаеми възнаграждения при заместване на учител/възпитател поради отсъствие на основание чл. 162 от КТ, за дните след първите три дни от временната неработоспособност.

Средствата за изплащане на полагаемите възнаграждения за реално взетите лекторски часове на заместващите лица се предоставят на училищата чрез финансиращия орган.

Когато общата заявена сума превиши осигурените средства по програмата, сумата на одобрените за този период предложения се намаляват пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства.

За целите на отчитането и контрол на разходите, училищата водят аналитична отчетност, с която разходите по мярката „Без свободен час“ могат да се отграничат от останалите разходи на училището.

6.3. Допустимо максимално/минимално финансиране

Всяко училище може да кандидатства по мярката за средства в размер не повече от 0,5 на сто от годишния размер на средствата за заплати и осигурителни плащания на училището по утвърдения му бюджет за 2014 г. Ограничението се прилага за реално взети учебни часове от учители/възпитатели, които заместват отсъстващи от работа учители или възпитатели през 2014 г. Училищата, на които първостепенният разпоредител с бюджет не е утвърдил бюджет към датата на подаване на формуляра, посочват до 0,5 на сто от средствата за заплати и осигурителни плащания от проекта им за бюджет.

За изпълнение на дейностите по мярката за един учебен час разходът на училището не може да надвишава:

- 7 лв., което включва и дължими осигуровки за учител/възпитател, когато

замества в училище в населеното място, в което е регистриран по настоящ адрес;

– 9 лв., което включва и дължими осигуровки за учител/възпитател, когато замества в училище, намиращо се извън населеното място, в което е регистриран по настоящ адрес.

При заместване по време на учебните занятия, когато заместващият учител/възпитател се назначи при условията на Кодекса на труда, разходът за сметка на мярката за пълен отработен месец не може да надвишава размера на началната заплата за длъжността „учител”/„възпитател” и дължимите от работодателя осигурителни вноски за тези средства.

Броят на часовете, които не се водят от учители-специалисти, по време на заместване на отсъстващия учител да бъдат до 30 на сто от общия брой часове, възлагани от директора на училището.

6.4. Етапи на финансиране

Средствата за полагаемите възнаграждения, изплатени за реално взетите лекторски часове на заместващите лица, се предоставят на училищата на всеки два месеца от периода на действие на мярката.

Полагаемите възнаграждения за месец ноември и декември 2014 г., се включват в заявките за първите два месеца на 2015 г.

В двуседмичен срок от последното число на съответния месец експертната комисия на МОН прави предложение до министъра на образованието и науката за одобряване на финансови средства по училищните бюджети.

Одобрените средства за изпълнение на мярката за държавните и общинските училища се предоставят по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по предложение на министъра на образованието и науката.

Списъкът на училищата, за които са одобрени средства по мярката се публикува на интернет страницата на МОН.

6.5. Оценяване

В МОН със заповед на министъра на образованието и науката се създава комисия за организиране и координиране на дейностите по разглеждане, одобряване, контрол и наблюдение на мярката. Комисията заседава в периода до последното число на месеца, в който се получават документите от РИО и предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списък на училищата за финансиране за съответния период.

За реализиране на мярката началникът на РИО назначава със заповед комисия, която организира и координира дейностите по мярката. В нея се включват двама представители от РИО и един представител на съответната община, определен от кмета на

общината.

6.6. Критерии за оценка

Не се финансират заявки, които:

- не са комплектувани с необходимите документи;
- не отговарят на целите и обхвата на мярката;
- не са представени в определения срок.

6.7. Процедури

Държавните и общински училища кандидатстват чрез РИО като представят следните документи:

- Заявка до РИО (Приложение № 3);
- Заповеди на директора на училището, трудови или др. вид договори за възлагане на часовете за заместване;
- Декларация от директора на училището за реално *взети учебни* часове при заместване (Приложение № 4).

РИО представят в МОН:

- На хартиен носител – само Справки за полагаемите възнаграждения на заместващите учители/възпитатели (Приложение № 5) за съответната област;
- По електронен път или на магнитен носител – представените от училищата документи и Приложение № 5.

Документите за участие се подават от директорите на училищата в РИО на всеки два месеца до 15 число на месеца, следващ края на отчетния период.

След извършване на проверка, документите за участие на училищата се подават от РИО в МОН на всеки два месеца до 20 число на месеца, следващ края на отчетния период.

Министерството на образованието и науката и РИО изготвят окончателен отчет за изпълнението на дейностите и извършените разходи, който съдържа:

- информация за изпълнението на финансовите и индикативните параметри на мярката, свързани с предоставените средства и изплатените възнаграждения на заместващи учители/възпитатели за реално взети учебни часове (Приложение № 6).
- анализ на постигнатите крайни резултати съгласно заложените показатели;
- информация от извършените проверки;
- предложения за оптимизиране на дейностите и за повишаване степента на постигната ефективност на публичните разходи за образование.

Окончателните отчети по мярката се представят от РИО в МОН в срок до 23.01.2015 г.

Министърът на образованието и науката утвърждава окончателния отчет по

изпълнението на мярката.

Отчетът за изпълнението на мярката се публикува на интернет страницата на МОН.

Б. МЯРКА „БЕЗ ОТСЪСТВИЕ“

6.1. Описание на дейността

Сериозен проблем за образователната ни система са броят на отсъствията на учениците, некоректното им отразяване в училищната документация и бавният темп на намаляване на преждевременно напусналите училище ученици от задължителната училищна възраст.

Създаването на условия за редовното присъствие в училище и активната им работа по време на учебния час са важни за бъдещото на всеки ученик. Те са гаранция за неговия успех, залог за по-добра квалификация, възможност за успешна реализация, условие за повишаване качеството на образованието. Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане или вече напуснал училище.

Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическите екипи за намаляване броя на отсъствията и броя на преждевременно напусналите училище ученици следва да се основават на задълбочен анализ на причините пораждащи тези явления, на оценка на ефикасността на съществуващите мерки и училищни политики, на разработването или актуализирането на училищните програми за решаване на тези проблемите.

Допустимите дейности по мярката са свързани с разработването на училищни програми за намаляване броя на отсъствията, за намаляване броя на учениците, преждевременно напуснали училище и за реинтегриране на отпадналите от образователната система, която включва:

- Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и за преждевременното им напускане на училището от 16 септември 2013 г. до 30 април 2014 г.;
- Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците;
- Разработване на мерки в подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление;
- Прилагане на мерки за подобряване на връзките между училището и семейството на учениците в риск за предотвратяване натрупването на отсъствия;

- Съгласуване на мерките за подкрепа на учениците в риск със стратегиите/програмите на общините в частта мерки и действия за осигуряване на достъпно образование и за намаляване на преждевременното напускане на училището;
- Разработване и прилагане на механизми за:
  - реинтеграция на отпадналите от училището ученици;
  - контрол на редовното и точното отразяване/нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация;
  - идентификация на учениците в риск от отпадане.

6.2. Принципи на финансиране

Финансирането се осъществява в зависимост от класирането до изчерпване на средствата по мярката.

Бенефициентът кандидатства за предоставяне на средства чрез РИО, като представя формуляр, който съдържа информация за отсъствията на учениците в съответното училище, за броя на подадените справки по чл. 17, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца към дирекциите „Социално подпомагане“ в съответните общините по броя на месеците, за които те са в сила. Данните трябва да обхващат периода за времето от 15 септември 2013 г. до 30 април 2014 г.

Анализът на причините за отсъствията на учениците и идентификацията на ученици в риск от отпадане е основа за изработването на училищни програми за намаляване броя на отсъствията, броя на учениците, преждевременно напуснали училището и за реинтегриране на отпадналите от училището. Те се изготвят съвместно с представители на учениците и на родителската общност и съдържат елементи на превенция, интервенция и компенсиране.

Училищните програми за намаляване на броя на отсъствията, броя на ученици, преждевременно напуснали училището и за реинтегриране на отпадналите ученици се одобряват от педагогическия съвет на училището.

6.3. Допустимо максимално/минимално финансиране

Финансирането се извършва въз основа на броя на месеците, за които на учениците не се изплащат месечни помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, по реда на чл. 7 от Закона за семейни помощи за деца, въз основа на подадените справки по чл. 17, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца към съответните дирекции „Социално подпомагане“, отнесени към броя на учениците в съответното училище.

За всеки месец, за който са преустановени помощите, въз основа на издадените справки по чл. 17, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца, се допуска финансиране до 60 лв. за издадена справка.

С получените средства училищата могат да финансират допустимите дейности по т. 5 от мярката съобразно правилата за изпълнение и контрол на мярката.

6.4. Етапи на финансиране

Средствата по мярката се предоставят на бенефициентите еднократно.

6.5. Оценяване

Оценяването и класирането се извършва до 18.07.2014 г. от комисия, определена от министъра на образованието и науката.

Министерството на образованието и науката публикува на сайта си до 31.07.2014 г. списък с класираните училища, които ще бъдат финансирани в рамките на бюджета по мярката на националната програма.

6.6. Критерии за оценка

Основните критерии за финансиране от бюджета на мярката са:

- Представен в срока формуляр и във вид по образец;
- Брой на извинените и неизвинени отсъствията на учениците в периода от 15 септември 2013 г. до 30 април 2014 г.;
- Броят на учениците в училището, на които не се изплащат месечни помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, по реда на чл. 7 от Закона за семейни помощи за деца, въз основа на подадените справки по чл. 17, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца към съответните дирекции „Социално подпомагане”, отнесени към броя на учениците в съответното училище.

До класиране не се допускат училища, които не са попълнили формуляра за кандидатстване, както и когато попълненият формуляр не е подаден в срок и не е верифициран от съответния регионален инспекторат по образованието.

6.7. Процедури

Училищата кандидатстват с формуляр (Приложение № 7), който съдържа:

- Обща информация за училището;
- Информация за извинените и неизвинените отсъствия, направени от учениците по класове за периода от 15 септември 2013 г. до 30 април 2014 г.;
- Информация за подадените справки по реда на чл. 17, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца за учениците, за които не се изплащат

месечни помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, по чл. 7 от Закона за семейни помощи за деца, за периода от 15 септември 2013 г. до 30 април 2014 г.

Формулярите за кандидатстване се подават от училищата в РИО в срок до 30.05.2014 г.

Формулярите за кандидатстване се подават от регионалните инспекторати по образование в Министерството на образованието и науката в срок до 30.06.2014 г.

Всички документи следва да са заверени с подпис и печат на бенефициента и на съответния РИО.

Регионалните инспекторати по образованието в срок до 31.07.2015 г. представят в МОН окончателен отчет за резултатите, който съдържа:

- Аналитична част:
  - анализ на изпълнението на заложените в училищните програми мерки за намаляване на броя на отсъствията, за намаляване броя на преждевременно напусналите училище ученици и мерките за тяхното реинтегриране;
  - анализ на ефективността на разработения механизъм за контрол на редовното и точното внасяне на отсъствията на учениците в училищната документация и своевременното подаване справки по чл. 17, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца към дирекциите „Социално подпомагане“ в съответните общините отнесени към броя на учениците в съответното училище;
  - информация за оправдателни документи за извинените отсъствията на учениците.
- Финансова част – попълва се отчетна финансова карта по допълнително одобрени правила за отчетност:

За резултата от изпълнението на мярката Министерството на образованието и науката изготвя отчет в срок до 30.11.2014 г, който съдържа информация за:

- изпълнението съгласно заложените показатели;
- резултатите от извършените проверки;
- разходите.

VII. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

7.1. За изпълнение на мярка „Без свободен час“

- Количествени:
  - брой училища – 1 000;

- брой на заместващите учители – 30 000;
- брой на проведените учебни часове от заместващите учители – 250 000.
- Качествени:
  - усвояемост на средствата по програмата;
  - осигуреност на образователно-възпитателния процес при отсъствие на титуляра учител/възпитател;
  - удовлетвореност на родителите от организацията на образователно-възпитателния процес.

7.2. За изпълнение на мярка „Без отсъствие”

- Намаляване относителния дял на извинените и неизвинените отсъствията на учениците;
- Намаляване относителния дял на учениците, напуснали училище.

VIII. МОНИТОРИНГ

При реализацията на дейностите, за целите на програмата се осъществява мониторинг от РИО и от МОН по изпълнението на финансовата, съдържателната и организационната част на дейностите, извършвани от бенефициентите, както и по законосъобразното и целесъобразно разходване на средствата от бюджета на мярката.

За осъществяване на мониторинг на дейностите по реализиране на мярката началникът на РИО назначава със заповед:

- За мярка „Без свободен час” – комисия, в която се включват двама представители от РИО и един представител на съответната община, определен от кмета на общината;
- За мярка „Без отсъствие” – комисия, в която се включват представители от РИО и един представител от дирекция „Социално подпомагане” на съответната община, определен от директора на дирекцията и представител на общината, определен от кмета на общината.

Началникът на РИО осъществява контрол на изпълнението на програмата в съответствие с разпоредбите на Правилника за устройството и дейността на РИО.

При нарушения, констатирани в резултат на извършена проверка, началникът на РИО със заповед дава задължителни предписания на директора на училището и извършва последващ контрол върху изпълнението на предписанията.

Мониторингът се осъществява чрез:

- тематични, текущи и цялостни проверки на място;
- проверки на представени документи;

– анкети, срещи, разговори с ученици, учители, ръководства на училищата, педагогически съветници и родители.

За резултатите от извършения мониторинг се съставя карта за мониторингово посещение на място:

- За мярка „Без свободен час” – Приложение № 8;
- За мярка „Без отсъствие” – Приложение № 9.

Експертите, осъществили мониторинг, изготвят доклад с оценка за степента на постигане на очакваните резултати от мярката.

След обобщаване на информацията от постъпилите документи от училищата РИО и МОН изготвят анализи, отчети и доклади, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите за изпълнението на мярката.

Работата на комисиите от МОН за организиране и координиране на дейностите по разглеждане, одобряване, контрол и наблюдение на мярката, както и на РИО и на директорите на училищата-бенефициенти по мярката се определят с правила, утвърдени от министъра на образованието и науката:

- За мярка „Без свободен час” – Приложение № 10;
- За мярка „Без отсъствие” – Приложение № 11.

IX. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз.